

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Till Kommunstyrelsen

Alexander Larsson

Datum 2014-04-02

Dnr KS 2014/0086-218

Detaljplan för Båthamnsvägens ersättning

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

Samhällsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att **upprätta** förslag till ny detaljplan för Båthamnsvägens ersättning.

Bakgrund

Båthamnsvägen utgör en av få platser där biltrafik kan korsa Roslagsbanan i Åkersberga. Då korsningen inte är planskild uppstår ofta köer som påverkar trafiksituationen på Stationsvägen och väg 276. Genom utbyggnaden av dubbelspår samt ökad trafik förvärras situationen. Korsningen har förutsatts i förstudie och avsiktsförklaring för Roslagsbanans dubbelspår att ersättas med ny planskild korsning. Dubbelspår finns utbyggt förbi plankorsningen. Ett förslag till planskild korsning har utretts av kommunen och har samrått med Trafikförvaltningen.

Planområdet begränsas av väg 276 i norr, Bergavägens förlängning i öster, Roslagsbanan i söder samt Rallarvägen i väster. Utöver detta ingår i planområdet även den nya entrégatan till Kanalstaden, som sträcker sig från Rallarvägen rakt söderut över befintliga industrifastigheter och Sågvägen fram till Hjulvägens förlängning.

Förvaltningens slutsatser

Syftet med planen är att möjliggöra en planskild korsning från Rallarvägen under Roslagsbanan som kommer att fungera som ny entré till Österskär och till Kanalstaden. Stationsvägen förlängs fram till Rallarvägen samtidigt som dess nuvarande koppling till väg 276 tas bort. En ersättning som kopplar samman Bergavägen och Stationsvägen på den östra sidan av Åkers kanal ska utredas. Båthamnsvägens korsning med Roslagsbanan tas bort.

Exakt utformning av trafiklösningarna samt intrång i berörda handels- och industrifastigheter behöver utredas.

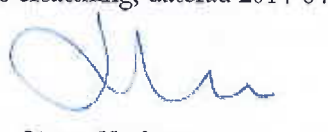
För detaljplanen föreslås normalt planförfarande och kommunalt huvudmannaskap. Initialt bedöms detaljplanen inte innebära en betydande miljöpåverkan. En behovsbedömning, där behovet av en miljöbedömning utreds, tas fram i det inledande skedet av planarbetet.

Bilagor

1. Förstudierapport för Båthamnsvägens ersättning, daterad 2014-04-02.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Sören Karlsson
T.f. samhällsbyggnadschef

Förstudierapport för Båthamnsvägens ersättning

Projektbeställare	Väg- och trafikenheten/ Trafikförvaltningen
Projektledare	Harry Bertilsson
Datum	2014-04-02
Version	1.0
Projekt-, ärendenr.	KS 2014/0086-218

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
2. Föreslaget projekt	4
3. Förutsättningar	4
3.1 Nuvarande markanvändning	4
3.2 Nationella och regionala intressen	4
3.3 Planer och program	4
3.4 Natur- och kulturmiljö	6
3.5 Service och kommunikationer	6
3.6 Teknisk försörjning	6
4. Projektets syfte och mål	6
5. Preliminär tidplan och kostnader	7
6. Risker	7
7. Förvaltningens slutsatser	7

I. Bakgrund

Båthamnsvägen utgör en av få platser där biltrafik kan korsa Roslagsbanan i Åkersberga och vägen fungerar idag som infart till Österskär för trafik från väg 276. Då korsningen inte är planskild uppstår ofta köer som påverkar trafiksituationen på Stationsvägen och väg 276. I samband med att Roslagsbanan får dubbelspår och tätare trafik är en plankorsning inte längre möjlig. En ny planskild korsning erfordras, som ersättning för Båthamnsvägens korsning med järnvägen.

Området är beläget i Runö industriområde ca 0,5 – 1 km väster om Åkersberga centrum. Planområdet utgörs idag av kvartersmark för handels-, kontors-, industri- och järnvägsändamål samt allmän plats (gata och park).

Planområdet begränsas preliminärt av väg 276 i norr, Bergavägens förlängning i öster, Roslagsbanan i söder samt Rallarvägen i väster. Utöver detta ingår även den nya entrégatan till Kanalstaden i planområdet, som är planerad att sträcka sig från Rallarvägen rakt söderut över befintliga industrifastigheter och Sägvägen fram till Hjulvägens förlängning.

Preliminär avgränsning av planområdet.

2. Föreslaget projekt

Projektets syftar till att skapa en planskild korsning under Roslagsbanan vid Rallarvägen som kommer att fungera som ny entré till Österskår och den framtida Kanalstaden. Stationsvägen förlängs fram till Rallarvägen samtidigt som dess nuvarande koppling till väg 276 tas bort. En ersättning som kopplar samman Bergavägen och Stationsvägen på den östra sidan av Åkers kanal ska utredas. Den nya vägens korsning med Bergavägen och väg 276 föreslås utformas som en cirkulationsplats. Båthamnsvägens plankorsning med Roslagsbanan tas bort.

3. Förutsättningar

3.1 Nuvarande markanvändning

Planområdet utgörs idag huvudsakligen av kvartersmark för industri-, handels-, kontors- och järnvägsändamål. Den del av planområdet som ligger öster om Åkers kanal är planlagd för kontorsändamål, men används idag som parkeringsplats. De allmänna platserna inom området utgörs främst av gator, men till viss del även av parkmark. Under 2014 påbörjas arbetet med en ny cirkulationsplats vid korsningen väg 276/Rallarvägen. Cirkulationsplatsen beräknas vara färdig 2015.

Fastigheten Runö 8:1 som utgör Roslagsbanans spårområde inom planområdet ägs av Storstockholms lokaltrafik (SL). De allmänna platserna inom planområdet ägs av Österåkers kommun, medan övriga fastigheter är i privat ägo.

3.2 Nationella och regionala intressen

Roslagsbanan utgör ett riksintresse och är av särskild regional betydelse. Inga kända fornlämningar finns i planområdet.

3.3 Planer och program

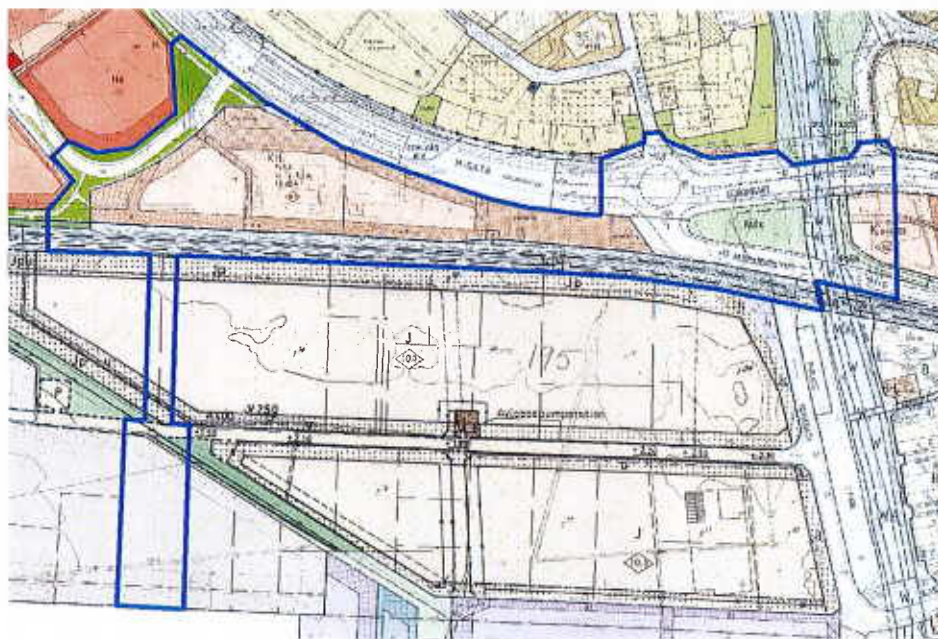
I Österåkers kommuns översiktsplan från 2006 är centrala Åkersberga utpekad som utvecklingsområde där man bör verka för att minska den barriäreffekt som Roslagsbanan delvis utgör. Översiktsplanen beskriver även att Roslagsbanan utgör stommen i regionens kollektivtrafik och att en utbyggnad bör ske bl.a. genom dubbelspår och ökad turtäthet.

”Detaljplan för Roslagsbanan Åkersberga – Åkers Runö” (dpl 430), laga kraft 2009-10-28, möjliggjorde en utbyggnad av dubbelspår för Roslagsbanan mellan Åkersberga station och Åkers Runö. Den norra sidan av spårområdet utgörs av detaljplaner som antagits 1984-08-27 (dpl 304), 1992-03-23 (dpl 355) och 1994-09-26 (dpl 373) och medger kvartersmark för kontor och handel samt allmän plats i form av gata och parkmark. Kommunen är huvudman för allmän plats.

Söder om spårområdet utgörs marken av kvartermark för industriändamål samt allmän plats (gata och parkmark) enligt detaljplaner antagna 1968-04-29 (dpl 195) och 1976-01-26 (dpl 264). Kommunen är huvudman för allmän plats.

Av de ovan nämnda detaljplanerna så har detaljplanen för Roslagsbanan (dpl 430) ännu gällande genomförandetid vilken slutar 2014-10-28. Som regel får en detaljplan inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja under genomförandetiden.

Utformningen av trafiklösningen vid en stängning av Båthamnsvägen har utretts sedan framtagandet av den fördjupade översiktsplanen för Täljöviken. 2006 gjorde SWECO VBB en utredning av korsningar av Roslagsbanan på uppdrag av Österåkers kommun ("Täljöviken korsningsstudier", 2006-03-10) och 2009 utredde Tyréns trafiklösningar i samband med byggandet av Roslagsbanans dubbelspår ("Analys av alternativa trafiklösningar vid utbyggnad av dubbelspår för Roslagsbanan", delredovisning 1, 2009-02-13). Utifrån dessa har ett förslag utvalts som innebär att lokalvägnet byggs ut så att områden norr, väster och söder om väg 276 kopplas till den centrala Stationsvägen. Väg 276 avlastas från den lokala trafiken.

Gällande detaljplaner och fastighetsgränser med preliminär plangräns markerad med blå färg.

Samhällsbyggnadsförvaltningen fick 2013-05-20 i uppdrag av Kommunstyrelsen att påbörja programarbete för Åkersberga centrum. Programmet tar ett helhetsgrepp över centrala Åkersberga och inkluderar den östra delen av det preliminära planområdet inklusive Båthamnsvägens korsning med Roslagsbanan och cirkulationsplatsen där Stationsvägen möter väg 276. Programmet förväntas vara färdigt att antas 2015.

3.4 Natur- och kulturmiljö

Den enda naturmark som ingår i området är den allmänna plats (park) som finns på båda sidor om Rallarvägen samt ett litet område närmast Sågvägen där ett avvattningsdike passerar i kulvert under gatan. Bebyggelsen i planområdet utgörs av handels- och industribyggnader som inte bedöms ha några kulturhistoriska värden.

3.5 Service och kommunikationer

Planområdet är beläget 0,5 – 1 km väster om Åkersberga centrum och station. Åkers Runö station på Roslagsbanan ligger ca 800 m väster om planområdet och busshållplatsen Runö gård på väg 276/Roslagsvägen är belägen ca 500 m norr om planområdet.

En stor del av trafiken till och från Österskär går idag via Stationsvägen och Båthamnsvägens plankorsning med Roslagsbanan. På grund av detta uppstår ofta köer vilket påverkar trafiksituationen i området negativt. Gående och cyklister har idag inom planområdet enbart en korsningsmöjlighet längs Roslagsbanan, detta i form av en plankorsning bevakad med fallbara bommar ca 160 m väster om Båthamnsvägens plankorsning.

3.6 Teknisk försörjning

Driften av Roslagsbanan sköts på entreprenad, för nuvarande av Arriva Sverige AB. Drift av allmän plats (gata och park) föreslås skötas av kommunen. Området försörjs med kommunalt VA.

Flera ledningar för dricks-, spill- och dagvatten samt fjärrvärme passerar under och intill det område där den nya plankorsningen föreslås, vilket innebär att ledningarna troligen måste flyttas.

4. Projektets syfte och mål

Syftet med planen är att förbättra kommunikationerna i och omkring centrala Åkersberga. Målet med planen är att skapa en ny planskild korsning av Roslagsbanan som ska ersätta Båthamnsvägen plankorsning som entré till Österskär och den framtida Kanalstaden. Stationsvägen förlängs till Rallarvägen och Bergavägen förlängs till Stationsvägen för att förbättra kopplingarna i och omkring Åkersberga centrum.

En utveckling av Åkersberga till en stadskärna med småstadens kvaliteter medför ett behov av ett mer integrerande och finmaskigt gatunät som kan ge access till nya fastigheter, vara delar av de offentliga, befolkade rummen och koppla ihop stadens delar på ett naturligt sätt. Väg 276 är en stor barriär och när Båthamnsvägen inte längre når fram till Stationsvägen är det än mer angeläget att etablera nya kopplingar på det sätt som Centralvägens/Bergavägens förlängning till Stationsvägen kan utgöra.

Avsikten är att Stationsvägen utvecklas till en stadsgata med intressanta målpunkter i sin viktiga roll att förbinda nuvarande centrumområdet med framtida Kanalstaden och handelsområdet. Gatumiljön ska med sin trafikkaraktär medge ett stadsliv. Utan anslutande gatukorsningar som förser den med rörelse (gång- och cykeltrafik och inte bara bilar) riskerar den annars att bli både isolerad och inbjuda till alltför höga hastigheter för att fungera som stadsrum.

5. Preliminär tidplan och kostnader

En preliminär tidplan för projektet kan se ut enligt följande:

- Samråd under 2014/2015.
- Granskning under 2015.
- Antagande under 2015/2016.

Investeringar regleras i avtal mellan Trafikförvaltningen och kommunen. Statsbidrag kan tillkomma.

6. Risker

För att genomföra planförslaget krävs fastighetsintrång i flera handels- och industrifastigheter. Nya trafiklösningar krävs för vägarna och för flera av industri- och handelsfastigheterna inom planområdet behöver nya infarts- och parkeringslösningar utredas.

I SWECO VBB:s utredning från 2006 bedömdes det aktuella förslaget (alternativ 3c) ha en liten påverkan på omgivningen. Däremot kan inte trafiken på Roslagsbanan behållas under byggtiden då en ny bro behöver anläggas vid korsningen samt att spårområdet behöver förstärkas bl.a. mot den förlängda Stationsgatan alldeles intill spårområdet i form av förstärkning i leran (KC-pelare) eller stödmur.

I samband med planuppdrag upprättas en behovsbedömning. Här sker en bedömning om detaljplanen innebär en betydande miljöpåverkan eller inte. Om det innebär en betydande miljöpåverkan så sker en miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

7. Förvaltningens slutsatser

Detaljplaneområdet avser att avgränsas till fastigheterna Husby 3:27 och Runö 7:86, 7:146 och 7:374 samt delar av fastigheterna Berga 11:1 och 15:1, Husby 3:10, Runö 6:1, 7:73, 7:74, 7:88, 7:108, 7:181, 8:1 och 9:1 samt Tuna 3:1. Området avses

planläggas som kvartersmark för handels-, industri- och järnvägsändamål samt allmän plats (gata och park) och är nära anknutet till ett förslag till detaljplan för Åkersberga station som ska möjliggöra ett tredje spår vid stationen vilket är en förutsättning för högre turtäthet på Roslagsbanan.

Planområdet föreslås ha kommunalt huvudmannaskap.

Exakt utformning av trafiklösningarna samt intrång i berörda handels- och industrifastigheter behöver utredas vidare.

Prövning görs om detaljplanen bedöms innebära betydande miljöpåverkan. Kommunen bedömer att planen bör hanteras med normalt planförfarande och ska påbörjas under 2014 samt att detaljplanen tidigast kan antas under 2015.

Kostnaden för genomförandet av detaljplanen behöver utredas vidare.